

206

ZÁKON

ze dne 24. dubna 2002,

**kterým se mění zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách
a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 542/1991 Sb., zákona č. 169/1993 Sb., zákona č. 128/1999 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb. a zákona č. 315/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se na konci písmene g) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) a i), která znějí:

„h) báňská záchranná služba,
i) důlně měřická činnost.“

2. § 3 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 2a) zní:

„§ 3

Činnost prováděná hornickým způsobem

Činností prováděnou hornickým způsobem se podle tohoto zákona rozumí

- dobývání ložisek nevyhrazených nerostů, včetně úpravy a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, a vyhledávání a průzkum ložisek nevyhrazených nerostů prováděné k tomu účelu,
- těžba písků v korytech vodních toků a šterkopísků plovoucími stroji, včetně úpravy a zušlechťování těchto surovin prováděných v souvislosti s jejich těžbou, s výjimkou odstraňování nánosů při údržbě vodních toků,
- práce k zajištění stability podzemních prostorů (podzemní sanační práce),
- práce na zpřístupňování jeskyní a práce na jejich udržování v bezpečném stavu,
- zemní práce prováděné za použití strojů a výbušnin, pokud se na jedné lokalitě přemísťuje více než 100 000 m krychlových horniny, s výjimkou zakládání staveb,
- vrtání vrtů s délkou nad 30 m pro jiné účely než k činnostem uvedeným v § 2 a 3,
- jímání přírodních léčivých a stolních minerálních vod v důlním díle v podzemí,
- práce na zpřístupnění starých důlních děl^{2a)} nebo trvale opuštěných důlních děl a práce na jejich udržování v bezpečném stavu,
- podzemní práce spočívající v hloubení důlních jam a studní, v ražení štol a tunelů, jakož i ve vy-

tváření podzemních prostorů o objemu větším než 300 m krychlových horniny.

^{2a)} § 35 odst. 1 zákona č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“

3. V § 5 odstavec 2 včetně poznámek pod čarou č. 3c) a 3d) zní:

„(2) Hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem může vykonávat pouze organizace, které bylo orgánem státní báňské správy pro tyto činnosti vydáno oprávnění. Hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem může organizace provádět jen na základě povolení vydaného podle tohoto zákona, horního zákona nebo podle zvláštních právních předpisů,^{3c)} nebo na základě ohlášení, pokud to tyto předpisy připouštějí. Před vydáním povolení k hornické činnosti uvedené v § 2 písm. a) musí organizace doložit, že provádění těchto činností bude řídit a za jejich kvalitu odpovídat osoba s odbornou způsobilostí podle zvláštního zákona.^{3d)} Předpoklady k získání oprávnění k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, dále pak k projektování a navrhování objektů a zařízení, které jsou součástí hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, popřípadě souvisejících prací, pokud nejsou upraveny zvláštním právním předpisem,^{3d)} stanoví Český báňský úřad vyhláškou.

^{3c)} Například zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{3d)} Zákon č. 62/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“

4. Za § 5 se vkládá nový § 5a, který včetně poznámek pod čarou č. 4a) a 4b) zní:

„§ 5a

(1) Stanoví-li tento zákon, horní zákon nebo předpisy vydané k jejich provedení^{4a)} požadavky na kvalifikaci, odbornou způsobilost nebo jiné požadavky pro výkon činností podle tohoto nebo horního zákona, považují se tyto požadavky za splněné také tehdy, pokud fyzická osoba předloží potvrzení vydané příslušným orgánem členského státu Evropské unie v souladu s příslušnou směrnicí Evropské unie.^{4b)}

(2) Potvrzení podle odstavce 1 pro občany České republiky nebo občany jiného členského státu Evropské unie, kteří vykonávali hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem v České repub-

lice, vydává Český báňský úřad. Potvrzení se vydává v českém jazyce na základě žádosti fyzické osoby doložené údaji o délce a zaměření této činnosti.

^{4a)} Například vyhláška č. 340/1992 Sb., o požadavcích na kvalifikaci a odbornou způsobilost a o ověřování odborné způsobilosti pracovníků k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých předpisů vydaných Českým báňským úřadem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů.

^{4b)} Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 99/42/ES, kterou se provádí postup pro uznání dokladů o vzdělání pro profesní činnosti, upravené směrnicemi o liberalizaci a o přechodných opatřeních, a kterou se doplňuje obecný systém uznávání dokladů o vzdělání.“

5. V § 6 odstavec 1 zní:

„(1) Organizace je při své činnosti povinna zajistit a kontrolovat dodržování tohoto zákona, horního zákona a předpisů vydaných na jejich základě, jakož i zvláštních právních předpisů upravujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci, bezpečnost provozu a pracovní podmínky při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem. Organizace musí ustanovit z osob splňujících předpoklady uvedené v § 5 odst. 3 pro každý důl závodního dolu a pro každý lom závodního lomu, kteří odpovídají za bezpečné a odborné řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem. Organizace nesmí ve věcech odborného řízení a řízení bezpečného provádění hornické činnosti ustanovit závodnímu dolu nebo závodnímu lomu nadřízeného zaměstnance.“

6. V § 7 odst. 7 se věta druhá nahrazuje větou, která zní: „Nedohodnou-li se organizace na výši příspěvku, stanoví ji Český báňský úřad.“

7. V § 8 odstavec 3 zní:

„(3) Typy vybraných důlních strojů, zařízení, přístrojů a pomůcek musí být před prvním použitím v podzemí povoleny k použití Českým báňským úřadem. Český báňský úřad při vydání tohoto povolení současně stanoví, které vybrané důlní stroje, zařízení, přístroje a pomůcky podléhají pravidelným zkouškám. Provedení zkoušek a předložení odborných posudků potřebných k vydání povolení určí Český báňský úřad a zabezpečí ten, kdo o povolení žádá.“

8. Za § 8a se vkládá nový § 8b, který včetně poznámky pod čarou č. 6c) zní:

„§ 8b

Rozbory vzorků důlního ovzduší a jiných důlních plynů mohou provádět jen autorizované osoby podle zvláštního právního předpisu^{6c)} pověřené Českým báňským úřadem.

^{6c)} Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší).“

9. V § 10 odstavce 4 až 6 znějí:

„(4) Při dočasném zastavení provozu v dole nebo lomu je organizace povinna provést jejich zajištění tak, aby bylo možno dobývání ložiska obnovit. Zastavení provozu oznámí organizace obvodnímu báňskému úřadu. Neprovede-li organizace zajištění a je-li ohrožena bezpečnost nebo zdraví lidí nebo další dobývání ložiska, nařídí obvodní báňský úřad zajištění dolu nebo lomu na náklady organizace.

(5) Při trvalém zastavení provozu v dole nebo lomu je organizace povinna provést jejich likvidaci nebo předložit obvodnímu báňskému úřadu projekt jejich jiného využití. Neprovede-li organizace likvidaci a je-li ohrožena bezpečnost nebo zdraví lidí, obvodní báňský úřad nařídí provedení likvidace na náklady organizace.

(6) Zajištění důlních děl a lomů a likvidaci hlavních důlních děl a lomů povoluje obvodní báňský úřad. Se žádostí o povolení předkládá organizace plán zajištění nebo likvidace. Obvodní báňský úřad zajištění nebo likvidaci hlavních důlních děl a lomů organizací nařídí, nejde-li o případy uvedené v odstavcích 4 a 5, též pokud organizace nepodá žádost o povolení do 3 měsíců od skončení dobývání nebo přerušeni činnosti.“

10. V § 10 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který včetně poznámky pod čarou č. 8b) zní:

„(7) Obvodní báňský úřad může nařídí provedení prací uvedených v odstavcích 4 až 6 maximálně do výše finanční rezervy^{8b)} vytvořené organizací.

^{8b)} § 31 odst. 6 zákona č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“

Dosavadní odstavce 7 a 8 se označují jako odstavce 8 a 9.

11. V § 10 se doplňuje odstavec 10, který zní:

„(10) Při změně plánu otvírky, přípravy a dobývání nebo plánu zajištění nebo likvidace je účastníkem řízení pouze žadatel, pokud nejsou ohrožena práva a plnění povinností jiných osob a nezmění se okruh osob dotčených nebo ohrožených hornickou činností. Změna může být povolena pouze po projednání s příslušnými orgány státní správy chránícími v dotčeném území zájmy podle zvláštních právních předpisů.“

12. V § 14 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Po ukončení činnosti podle § 2 předá organizace do 12 měsíců obvodnímu báňskému úřadu dvě vyhotovení závěrečné zprávy a evidenční listy hlavních důlních děl a důlně měřickou a geologickou dokumentaci, které mohou být uloženy trvalým způsobem na technickém nosiči dat.

(4) Po zrušení dobývacího prostoru předá do 2 měsíců příslušný obvodní báňský úřad jedno vyhotovení závěrečné zprávy, evidenční listy hlavních důlních děl a měřickou a geologickou dokumentaci České geologické službě.“

13. V § 18 odst. 1 se slovo „organizace“ nahrazuje slovy „investor, vlastník důlního díla“.

14. V § 18 se odstavec 4 zrušuje.

15. V § 39 odstavec 2 zní:

„(2) Vrchní dozor podle odstavce 1 se nevztahuje na případy, kdy činnosti a technická zařízení uvedené v odstavci 1 podléhají obdobnému dozoru orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva dopravy a spojů, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva vnitra. Vrchní dozor státní báňské správy není dotčen ekologickým dohledem nad těžbou vykonávaným Ministerstvem životního prostředí.“

16. V § 40 odst. 5 písmeno b) zní:

„b) řídí a koordinuje vývoj a výzkum v oblasti působnosti státní báňské správy, který je financován ze státních prostředků,“

17. V § 40 se na konci odstavce 6 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena e) a f), která znějí:

„e) vede evidenci o vydaných osvědčeních nebo průkazech odborné způsobilosti,

f) vede evidenci o udělených sankcích, jejich výběru a předává je Ministerstvu financí České republiky.“

18. V § 41 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena j) a k), která včetně poznámek pod čarou č. 18d), 18e) a 18f) znějí:

„j) vykonávají správu úhrad^{18d)} z dobývacích prostorů a z vydobytých nerostů výhradních ložisek,^{18e)} včetně penále; při placení a vymáhání postupují podle zvláštního právního předpisu,^{18f)}

k) vedou evidenci o osobách, kterým vydaly osvědčení nebo průkaz odborné způsobilosti podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě, a o vydání těchto dokladů informují Český báňský úřad.

^{18d)} § 7 vyhlášky č. 617/1992 Sb., o podrobnostech placení úhrad z dobývacích prostorů a z vydobytých vyhrazených nerostů.

^{18e)} § 32a odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{18f)} Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.“

19. V § 41 se doplňuje odstavec 3, který včetně poznámek pod čarou č. 18g) a 18h) zní:

„(3) Při vybírání a vymáhání pohledávek státu a obcí postupují obvodní báňské úřady podle zvláštního právního předpisu.^{18g)} V řízení před soudy vystupují obvodní báňské úřady jako organizační složky státu^{18h)} samostatně jménem České republiky.

^{18g)} § 1 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{18h)} § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“

Čl. II

1. Organizace, kterým bylo podle dosavadních právních předpisů uděleno oprávnění k činnosti podle § 2 písm. a) zákona č. 61/1988 Sb. a nesplňují podmínku stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., ve znění tohoto zákona, jsou povinny splnit tuto povinnost do 31. prosince 2003. Pokud organizace nedoloží doklad o splnění podmínky do 15 dnů po stanoveném termínu, oprávnění k vyhledávání a průzkumu zaniká.

2. Oprávnění vydaná pro činnost prováděnou hornickým způsobem uvedenou v § 3 písm. b) zákona č. 61/1988 Sb., ve znění platném do dne účinnosti tohoto zákona, pozbývají platnosti uplynutím 6 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona. V uvedené lhůtě musí organizace na geologické práce získat živnostenské oprávnění pro živnost vázanou podle zvláštního právního předpisu.

3. Organizacím, kterým byl stanoven dobývací prostor podle dosavadních právních předpisů, který se nachází na pozemku ve vlastnictví státu, vzniká právo, aby s nimi správní úřad, právnická osoba nebo její organizační složka, která má pozemek ve správě, uzavřela dohodu o pronájmu pozemku na dobu předpokládaného dobývání ložiska nebo kupní smlouvu o prodeji pozemku; tyto pozemky mohou být převedeny na jiný subjekt než na držitele dobývacího prostoru až po zrušení dobývacího prostoru.

4. Pozemky ve vlastnictví státu nacházející se ve stanoveném chráněném ložiskovém území může správní úřad, právnická osoba nebo její organizační složka, která tyto pozemky spravuje, pronajmout nebo prodat pouze organizaci, které bylo vydáno oprávnění k hornické činnosti. Tato skutečnost musí být doložena potvrzením Českého báňského úřadu, že organizace požádala o stanovení dobývacího prostoru.

Čl. III

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, jak vyplývá ze zákonů jej měnících.

Čl. IV

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2002, s výjimkou čl. I bodu 4, který nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.